

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 157/2014
13.05.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Предрага Глигоријевића и Маје Ковачевић Томић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Б.Д. и др., због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених Б.Д. и Б.М., адвоката М.Г. из Р., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици Посл.бр. 2К-203/11 од 06.09.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Посл.бр. Кж1 174/13 од 12.11.2013. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2014. године, једногласно, донео је:

ПРЕСУДУ

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Б.Д. и Б.М., адвоката М.Г.:

1. УСВАЈА СЕ као основан у делу који се односи на окривљеног Б.Д., па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Посл.бр. 2 К-203/11 од 06.09.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Посл.бр. Кж1 174/13 од 12.11.2013. године у односу на овог окривљеног, тако што Врховни касациони суд кривичноправне радње окривљеног Б.Д. описане у изреци првостепене пресуде за које је оглашен кривим правно квалификује као кривично дело недозвољено ношење оружја из члана 348. став 5. у вези са ставом 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 121/2012 од 24.12.2012. године) и за то дело га, применом чл. 54, 56. тачка 3. и 57. став 1. тачка 6. Кривичног законика, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 4-четири месеца.

2. ОДБИЈА СЕ као неоснован у односу на окривљене Б.Д. и Б.М. у погледу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. Законика о кривичном поступку.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Посл.бр. 2 К-203/11 од 06.09.2012. године, оглашени су кривим: окривљени Б.Д., за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног законика (КЗ) и окривљени Б.М., за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. и 2. КЗ и осуђени на казне затвора у трајању од по 8-осам месеци, а према окривљеном Б.Б., на основу члана 41. и 17. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица изречена је васпитна мера - појачан надзор органа старатељства која може трајати најмање 6-шест месеци, а највише 2-две године, с тим да суд накнадно одлучује о њеном престанку. Истом пресудом, од окр. Б.Д. одузета је једна пушка марке ... сер.броја ..., један пиштољ марке ..., један оквир за наведени пиштољ са 15 комада метака ..., једна кутија муниције са натписом ... са 18 комада метака ... за поменути пушку марке ..., од окр. Б.М. одузета је једна пушка марке ... без фабричког броја, ..., 27 комада метака ... за поменути пушку, један пиштољ марке ... фаб.бр. ... и 6 комада метака за наведени пиштољ марке ..., а од окр. Б.Б. одузета је једна пушка марке ... серијски број Окривљени су обавезани на плаћање суду трошкова кривичног поступка, и то Б.Д. и Б.М. сваки износа од по 8.855,00 динара (на име трошкова за балистичко вештачење и путних трошкова сведока и вештака балистичара), а окр. Б.Б. износа од 26.900,00 динара (на име трошкова за балистичко, психолошко и неуропсихијатријско вештачење и путних трошкова сведока и вештака), као и да на име паушала плате суду сваки износ од по 3.000,00 динара, све у року од 30 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Апелациони суд у Новом Саду, пресудом Посл.бр. Кж1 174/13 од 12.11.2013. године, одбио је као неосноване жалбе бранилаца окривљених, адвоката Ј.К. и М.Г. и Вишег јавног тужиоца у Сремској Митровици и пресуду Вишег суда у Сремској Митровици посл.бр. 2 К-203/11 од 06.09.2012. године, потврдио.

Бранилац окривљених Б.Д. и Б.М., адвокат М.Г., поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда „на основу члана 483. став 1. ЗКП, те члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП“, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и да сходно одредби члана 492. став 1. тачка 1. ЗКП укине правноснажне пресуде Вишег суда у Сремској Митровици бр. 2 К-203/11 од 06.09.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду бр. Кж1 174/13 од 12.11.2013. године и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак, због повреде кривичног закона на штету окривљених или да преиначи побијане пресуде на начин да окр. Б.М. ослободи од оптужбе, а окр. Б.Д. огласи кривим за кривично дело неовлашћено ношење оружја из члана 348. став 5. у вези са ставом 1. КЗ („Службени гласник РС“ број 121/12), те му изрекне одговарајућу кривичну санкцију-условну осуду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о

кривичном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 101/11, 121/12, 32/13 и 45/13) (у даљем тексту: ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених, адвоката М.Г, основан је у делу који се односи на повреду закона – члан 5. став 2. КЗ на штету окр. Б.Д., а неоснован у делу који се односи на повреду закона – члан 438. став 2. тачка 1. ЗКП на штету окривљених Б.Д. и Б.М.

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окр. Б.Д. истиче да је повређен кривични закон на штету окр. Б.Д., у смислу одредбе члана 5. став 2. КЗ, односно да је на чињенично стање погрешно примењен закон.

Одредбом члана 5. став 1. КЗ прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а према одредби става 2. истог члана, ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

Првостепеном пресудом окр. Б.Д. оглашен је кривим за радњу неовлашћеног ношења оружја и муниције (једне пушке и једног пиштоља, те муниције за наведено оружје, све ближе описано у изреци те пресуде), за које оружје окривљени има дозволу надлежног органа за држање истог, а у односу на предметну пушку (ловачки карабин) и за ношење тог оружја, али само у оквиру ловишта, што овде није био случај, јер је предметни ловачки карабин окривљени критичном приликом носио изван ловишта, у викенд насељу Д.в.

Одредбом члана 348. став 4. КЗ („Службени гласник РС“ бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09 и 111/09) који је био на снази у време предузимања предметне радње окр. Б.Д. (13.03.2011. године), као и у време доношења првостепене пресуде, за инкриминисану радњу неовлашћеног ношења предмета из става 1. тог члана (ватрено оружје, његови делови, муниција или експлозивне материје), као и предмета из става 2. истог члана (ватрено оружје, муниција, експлозивне материје или средство на бази те материје, распрскавајуће или гасно оружје чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима), прописана је казна затвора од две до дванаест година.

Законом о изменама и допунама Кривичног законика (“Службени гласник РС“ број 121/2012), који је ступио на снагу 01.01.2013. године, у члану 32. став 3., прописано је да се у члану 348., после става 4. додаје нови став 5. који гласи: „(5) Ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. овог члана за чије набављање и држање има одобрење надлежног органа, казниће се затвором од шест месеци до пет година“.

Из наведеног произилази да је, у конкретном случају, након извршења дела, а пре правноснажног окончања кривичног поступка, измењен кривични закон тако да

је нови закон повољнији и блажи за окр. Б.Д., као извршиоца радње неовлашћеног ношења оружја и муниције чија је производња, промет и држање могуће уз дозволу надлежног органа (предмети из става 1. члана 348. КЗ), јер прописује мању казну затвора за инкриминисану радњу, како у погледу минимума, тако и у погледу максимума те казне, из чега даље следи да су повољније и могућности за ублажавање казне окривљеном испод законског минимума, којем по налажењу суда има места у овом случају. Наиме, за дело из члана 348. став 5. КЗ („Службени гласник РС“ бр. 121/2012), применом одредбе члана 57. став 1. тачка 6. КЗ, казна се може ублажити до 30 дана затвора, док се применом одредбе члана 57. став 1. тачка 3. КЗ казна може ублажити до 6 месеци затвора, за дело за које је прописан минимум казне затвора од 2 године, што је случај са кривичним делом из члана 348. став 4. КЗ, за које је окр. Б.Д. оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом, очигледно применом ранијег закона, строжег за окривљеног.

Како је одредба члана 5. став 2. КЗ о примени блажег закона израз начела законитости као основног начела кривичног законодавства и обавезујућа норма, а у конкретном случају није примењена иако су за то испуњени услови, чиме је на штету окр. Б.Д. повређен закон, Врховни касациони суд је, уважавајући као основане у том смислу изнете наводе у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, применом цитиране законске одредбе, одлучио као у изреци ове пресуде под тачком 1., односно преиначио побијане правноснажне пресуде тако што је кривичноправне радње за које је окривљени оглашен кривим, описане у изреци првостепене пресуде, правно квалификовао као кривично дело недозвољено ношење оружја из члана 348. став 5. у вези са ставом 1. КЗ, те тако отклонио истакнуту повреду закона (члан 439. тачка 2. ЗКП).

Полазећи од овако измењене правне квалификације дела и с тим у вези умањене тежине дела и од олакшавајућих околности које су, у смислу члана 54. КЗ, утврђене у редовном поступку и оцењене као нарочито олакшавајуће околности, Врховни касациони суд је окр. Б.Д. осудио на казну затвора у трајању од 4-четири месеца, испод посебног законског минимума казне за наведено кривично дело, применом члана 56. тачка 3. и 57. став 1. тачка 6. КЗ, налазећи да овако одмерена казна одговара објективној тежини дела, степену кривице окривљеног и олакшавајућим околностима на страни окривљеног изнетим у правноснажној пресуди, те да ће се истом постићи сврха кажњавања из члана 42. КЗ.

У захтеву браниоца окр. Д. истиче се да је спорно и чињенично стање у погледу околности да ли је пиштољ који је критичном приликом носио окр. Д. био у расклопљеном стању, што указује да нема неовлашћеног ношења оружја и да се евентуално може радити о прекршају, као и да је предметну ловачку пушку за коју има уредну дозволу, окривљени носио за време лова у ловном подручју. Ови наводи захтева супротни су чињеничном утврђењу у правноснажној пресуди, која се побија тим наводима, а што није ни предвиђено као законом дозвољен основ за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног односно његовог браниоца (члан 485. став 4. ЗКП).

Неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Б.Д. и Б.М. којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и повреду права на одбрану окривљених због околности да се побијана правноснажна пресуда заснива на потврдама о привременом одузимању предметног оружја и муниције од окривљених, које су прибављене од њих као грађана, пре доношења решења о задржавању и без присуства браниоца, односно повредом члана 289. став 2. ЗКП и да је ова повреда закона посебно учињена на штету окр. Б.М. јер не постоји ни један други доказ да је он учинио кривично дело које му је стављено на терет. Оцењујући овим наводима истоветне жалбене наводе бранилаца окривљених Б.Д. и Б.М., другостепени суд је на страни 4 своје пресуде изнео разлоге за став да коришћење наведених потврда које нису прибављене у складу са одредбама процесног закона, у конкретном случају није утицало на законитост и правилност пресуде која се не заснива само на том доказу, а које разлоге као правилне прихвата и овај суд и на исте упућује, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП. Наиме, разлози другостепене пресуде су прихватљиви независно од чињенице што је предметне доказе суд прибавио пре ступања на снагу Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 45/13), јер би очигледно и без коришћења тих доказа била донета иста пресуда.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је у односу на истакнуту битну повреду одредаба поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде под тачком 2. , на основу члана 491. став 1. ЗКП.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.